עלייה בשיעור ביצוע לומדת מתן דם וצמצום פסילת דגימות בעת נטילת דגימות סוג וסקר לפני מתן דם, במרכז הרפואי.

הגב' מרגנית רוחם, הגב' עופרי קופרמן, ד"ר איה גוזלן, ד"ר אהוד שרוני, הגב' אלה אמויאל, הגב' קנית רגב, הגב' אושרית יהודה, הגב' סוזנה יארמיצקי, מר ערן ברבי, הגב' שלומית אזולאי, ד"ר מורן מינה מלמד, הגב' גלית לפיד, מר עומר אלקלעי.

רקע

בטיחות המטופל בעת מתן מרכיבי דם, תלויה באופן קריטי בזיהוי תקין ונטילה מוקפדת של דגימות לסוג וסקר. פסילת דגימות בבנק הדם בשל חתימת איש צוות לא מורשה (ללא לומדת מתן דם בתוקף), או בשל חתימה בלתי תקינה, מהווה אתגר בטיחותי הגורם לעיכובים בטיפול ולאובדן משאבים.

מטרה

התהליך ניזום והופעל לטובת הגברת בטיחות המטופלים במהלך נטילת הדגימות לסוג וסקר במחלקות האשפוז ובמלר"ד, ובמקביל על מנת לצמצם את שיעור פסילת הדגימות על רקע חתימות איש צוות ללא לומדת מתן דם בתוקף של עד שנתיים או חתימה בלתי תקינה.

שיטות

התהליך הוחל ב 12.2025 וכלל: הרצאות בחטיבות ביה"ח בנושא זיהוי תקין בנטילת סוג וסקר. ממשק עבודה בין חטיבת משאבי אנוש, היחידה לפיתוח משאבי אנוש ובין בנק הדם, לצורך עדכון שוטף של סטטוס ביצוע לומדת מתן דם, באופן המאפשר בקרה זמינה של תוקף לומדת מתן דם. התגייסות מערך המחשוב לעדכון הרשאות אנשי הצוות במערכת בצורה שוטפת וטיפול בפערים. וכן שיחות מישוב אישיות לרופאים שחתמו באופן לא תקין או בהעדר הרשאה בתוקף. בנוסף ניתן מענה טלפוני מקצועי בנושא בזמן אמת. לא אושרה קבלת דגימות בחתימת איש צוות ללא לומדת מתן דם בתוקף עדכני.

תוצאות

בעקבות החלת התהליך, נצפתה עלייה בשיעור ביצוע לומדת מתן דם בקרב הצוותים:
2023 – בפוטנציאל 2717 עובדים, בתוקף 2442 – 90%
2024 – בפוטנציאל 2577, בתוקף 2419 – 93%
2025 – בפוטנציאל 2844, בתוקף 2668 – 93%
2026 עד כה – בפוטנציאל 2721 עובדים בתוקף 2569 – 94%

העובדים הנדרשים בביצוע הלומדה- הפוטנציאל. ניתן לראות שהפוטנציאל בשנת 2026 דומה במידה הרבה ביותר לשנת 2023, כך שהשוואה של שיעורי הביצוע לשנת 2023 מעידה על גידול משמעותי.
במקביל, חלה ירידה בשיעור פסילת דגימות סוג וסקר על רקע חתימת איש צוות לא מורשה בכמחצית: 95 פסילות בינואר 2025 (6% מסך כל הפסילות ינואר- מאי) ל 43 פסילות בלבד על רקע זה בחודש מאי (3% מסך כל הפסילות ינואר- מאי).

דיון ומסקנות

ההתערבות המובנית המשלבת הדרכה פרונטלית, פתרונות מחשוב וממשקי עבודה משותפים, לצד מישוב אישי ושיח בזמן אמת, הייתה יעילה בהעלאת המודעות להקפדה בנטילת דגימות סוג וסקר. התהליך תרם ישירות להגברת ההיענות לביצוע לומדת מתן דם, חתימה תקינה על דגימות סוג וסקר על פי הנוהל הנדרש, וצמצום פסילת דגימות מעבדה. כל זאת לטובת בטיחות ואיכות הטיפול במטופל.

תוצאות

ביצוע לומדת מתן דם בקרב הצוותים

